

Lietuvos gyventojai vis dažniau keičia pavardę ar vardą ne sudarydami santuoką, o dėl kitų priežasčių. Kaip rodo Teisingumo ministerijai pateikta civilinės metrikacijos įstaigų ataskaita apie civilinės būklės aktų įrašus, pernai tokių atvejų padaugėjo beveik dešimtadaliu. Kitus vardus ar pavardes asmens dokumentuose pakeitė 5 517 asmenys.

Dažnai žmonės nori turėti senelių, prosenelių ar kitų protėvių pavardes. Jeigu šių asmenų duomenys nėra įtraukti į Gyventojų registro duomenų bazę, civilinės metrikacijos įstaiga prašo pateikti dokumentus, liudijančius, kad protėvis turėjo pageidaujamą įgyti pavardę. Yra buvę atvejų, kai žmonės norėjo perimti net 19 amžiuje gyvenusių protėvių pavardes.

Pastebima tendencija, kad tokias pavardes nori susigražinti jauni žmonės, taip pagerbdami jau mirusių senelių ar prosenelių atminimą.

Taip pat būna nemažai atvejų, kai pavardė keičiama atsisakant nelietuviškos kilmės priesagų, pavyzdžiui, -ovičius, ir keičiama į tradicinėje vartosenoje trumpesnę variantą – -ėnas, arba trumpinama lietuviška pavardė, pavyzdžiui, Sakalauskas – tampa Sakalu.

Neretai tėvai keičia ir savo vaikų vardus. Pasitaiko, kad vaikui gimus duotas vardas lieka įrašų dokumente, nes šeimoje jį vadina kitu vardu. Yra atvejų, kai registruojant vaiką jam suteikiami du vardai, bet vėliau tėvai dokumentuose pageidauja palikti tik vieną, arba nori įrašyti antrą – krikšto vardą.

Lietuvoje pernai buvo įregistruoti 34 475 naujagimiai. Maždaug ketvirtadalis jų (9 324) gimė užsienio valstybėse, tačiau šie gimimo faktai buvo įtraukti į apskaitą Lietuvoje. 2018 m. mūsų šalyje buvo registruoti 34 985 gimę kūdikiai.

Praėjusiais metais sudaryta mažiau santuokų negu 2018 metais – atitinkamai 21 268 ir 21 970 santuokos. Daugiau kaip pusė šių ceremonijų įvyko civilinės metrikacijos įstaigose – 12 329, bažnyčiose buvo registruota 4 901 santuoka, o 3 785 santuokos vyko užsienio valstybėse ir po to buvo įtrauktos į apskaitą Lietuvoje. Mūsų šalies diplomatinėse atstovybėse susituokė 253 poros, daugiausia jų – Jungtinėje Karalystėje (138), Vokietijoje (43), Norvegijoje (34).

Vilnius yra vienintelis Lietuvos didmiestis, kuriame pernai susituokė daugiau žmonių negu 2018 m. (6 086 santuokos). Kaune įregistruota 2 276, Klaipėdoje – 1 277, Šiauliuose – 667, Panevėžyje – 532 santuokos.

Pernai vėl padaugėjo ištuokų – civilinės metrikacijos įstaigose jų užregistruota 9 232, iš jų 716 užsienio valstybėse. 2018 m. mūsų šalyje buvo užfiksuotos 9 063 ištuokos.

Praėjusiais metais sumažėjo mirties atvejų – civilinės metrikacijos įstaigose registruotos 38 989 netektys, o 2018 m. jų buvo 40 388.

